

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАННЯ ЗА СЕРТИФІКАТНОЮ ПРОГРАМОЮ «УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ РОЗВИТКУ ГРОМАД»

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

Тема 1.1. Сутність управління проєктами

- *Сучасний погляд на проєкт, як об'єкт управління.* Зв'язок між управлінням проєктами, управлінням операційною діяльністю та стратегією розвитку громади. Сучасні підходи до управління проєктами: системний, процесний, ситуаційний. Управління проєктами як система і як процес. Процесна концепція управління проєктами.
- *Оточення проєкту.* Роль керівника проєкту. Стандарти управління проєктами.
- *Поняття життєвого циклу проєкту.* Етапи життєвого циклу. Основні фази проєкту. Характеристика кожної фази за діями.

Тема 1.2. Специфіка управління проєктами в публічній сфері

- *Поняття «публічна сфера», «публічні інтереси».* Взаємозв'язок між публічною політикою, стратегічним плануванням та управлінням проєктами. Управління проєктним циклом. Програмно-цільовий підхід до управління публічними проєктами. Організація проєктного офісу в органах публічної влади.
- *Співробітництво територіальних громад та форми його реалізації.* Інструменти та механізми налагодження територіальними громадами міжмуніципального співробітництва та міжнародного партнерства. Особливості підготовки спільної проєктної заявки.

Тема 1.3. Розробка концепції проєкту

- *Концепція проєкту – основа проєктної пропозиції (заявки).*
- *Аналіз проблемного поля.* Процес аналізу проблемного поля. Метод причинно-наслідкового аналізу. Структуризація проблемного поля та побудова дерева проблем. Опис головної проблеми, на розв'язання якої буде спрямовано проєкт. Концепція заінтересованих сторін.
- *Аналіз заінтересованих сторін.* Визначення заінтересованих сторін проєкту. Взаємодія із заінтересованими сторонами. Стандарт взаємодії із заінтересованими сторонами. Залучення заінтересованих сторін. Управління взаємодією із заінтересованими сторонами проєкту.
- *Деталізація мети проєкту, побудова дерева цілей.* SMART-аналіз визначених цілей. Аналіз альтернативних варіантів проєкту. *Опис*

продукту проекту. Формалізація концепції проекту. Логічна матриця проекту.

Практичне заняття 1.3.1.

«Аналіз проблемного поля проекту. Опис проблеми».

Завдання: за обраною самостійно Вами проблемною ситуацією, слід точно описати конкретну проблему, яка може бути розв'язана за допомогою проекту. Для цього:

- описати ситуацію, що спонукала приступити до розробки проекту;
- провести причинно-наслідковий аналіз з метою структуризації проблемного поля проекту;
- ідентифікувати та чітко описати головну проблему, на розв'язання якої буде орієнтовано проект за наступними характеристиками: сутність або зміст; організаційна або географічна локалізація; сталість проблеми та тенденції погіршення ситуації; кількісні та якісні показники оцінки стану проблеми; наслідки проблеми; які вже були спроби вирішення проблеми.

Практичне заняття 1.3.2.

«Алгоритм аналізу заінтересованих сторін проекту.

Побудова матриці заінтересованих сторін»

Завдання: відповідно до сформульованої проблемної ситуації, що може бути вирішена у формі проекту, провести аналіз заінтересованих сторін за наступним алгоритмом:

- створити реєстр заінтересованих сторін;
- розробити карту стейкхолдерів (матрицю аналізу влада/інтерес);
- розробити матрицю аналізу заінтересованих сторін проекту.

Практичне заняття 1.3.3.

«Побудова дерева цілей проекту»

Завдання: відповідно до сформульованої проблемної ситуації, що може бути вирішена у формі проекту та аналізу зацікавлених сторін:

- побудувати дерево цілей проекту;
- провести SMART-аналіз визначених цілей.

Практичне заняття 1.3.4.

«Побудова логічної матриці проекту»

Завдання: відповідно до сформульованої проблемної ситуації, що може бути вирішена у формі проекту, побудувати логіко-структурну матрицю проекту (за встановленою формою), що чітко відображає логіку втручання проекту в ситуацію за алгоритмом «якщо дії будуть вжиті, то будуть отримані результати і досягнута ціль проекту тощо...» а також описує важливі припущення і ризики, на яких базується ця логіка.

Тема 1.4. Структуризація проекту

- *Структура проекту та структуризація проекту.* WBS-структура проекту. OBS-структура проекту. Матриця відповідальності проекту.
- *Структури ресурсів і витрат проекту.* Побудова структурної таблиці різних комплексів робіт. Визначення часу завершення проекту.

- *Розуміння бюджету та вартості проекту.* Основні складові та правила формування бюджету проекту.

Практичне заняття 1.4.1.

«Побудова календарного графіку та бюджету проекту»

Завдання: відповідно до розроблених робочої, організаційної та структури витрат за проектом розробити календарний план проекту, бюджет проекту та розклад використання ресурсів.

Тема 1.5. Інвестиційний аналіз та ризики проекту

- *Розуміння інвестицій проекту.* Основи інвестиційного аналізу. Методика розрахунку інвестиційних витрат.
- *Поняття «ризик» проекту.* Класифікація ризиків проекту. Ідентифікація ризиків проекту. Якісний та кількісний аналіз ризиків.

Тема 1.6. Work-shop «Лайфхакі проектного менеджменту»

- Особливості ефективного менеджменту проекту
- Як уникнути типових помилок при проектуванні та реалізації проекту

МОДУЛЬ 2. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ (12 годин онлайн-занять, 6 годин самостійної роботи)

Тема 2.1. Планування проекту та розроблення проектної документації

- *Планування проектних дій.* Мета, призначення і види планів. Процес планування проекту. Основні та допоміжні процеси планування. Обов'язкові елементи плану проекту. Типові помилки планування. Фінансове планування. Основні етапи фінансування проекту.
- *Склад і порядок розробки проектної документації.* Концепція проекту. Управління розробкою проектно-кошторисної документації. Експертиза проектно-кошторисної і проектної документації.

Тема 2.2. Особливості розроблення проектної документації для участі у конкурсах проектів

- *Форми конкурсних пропозицій* та технологічні вимоги щодо їх заповнення. Формування ініціативної групи та проведення модераційної сесії. Організація роботи з заінтересованими сторонами.
- *Визначення продукту та результату проекту.* Аналіз альтернатив. Структуризація цілей та робіт за проектом. Розрахунок бюджету проекту з урахуванням вимог співфінансування.
- *Визначення інноваційності, мультиплікативності та сталості проекту.* Логіка виконання проекту.

Практичне заняття 2.2.1.
«Підготовка проєктної заявки»

Завдання: Опанувати структуру проєктної заявки та вимоги щодо її заповнення: Анотація / Резюме проєкту; Постановка проблеми; Мета і завдання проєкту; Методи; Аудиторія проєкту; Ризики; Очікувані результати; Оцінювання; Життєздатність проєкту / подальше фінансування; План реалізації проєкту; Бюджет проєкту; Логічна матриця проєкту.

МОДУЛЬ 3. ОСНОВИ ГРАНТРАЙТИНГУ
(12 годин онлайн-занять, 4 години самостійної роботи)

Тема 3.1. Актуальні питання грантової діяльності

- *Поняття гранту.* Форми співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями. Переваги та недоліки грантової діяльності. Інформаційні джерела грантрайтингу.
- *Умови участі в грантових програмах.* Характеристики грантових конкурсів. Пошук потенційних донорів. Вибір грантодавця. Стратегія і тактика роботи з фондами-донорами.

Тема 3.2. Міжнародні донори та фінансові організації

- *Стислий опис та пріоритети діяльності.*
- *Інформація про актуальні конкурси заявок.*

Тема 3.3. Основні програми і фонди Європейського Союзу

- *Програми підтримання України в межах політики сусідства.* Пріоритетні напрями. Інструменти реалізації політики сусідства.
- *Програми міжрегіональної, транскордонної та транснаціональної співпраці.* Секторальні програми ЄС, відкриті для України. Фінансовий інструмент ЄС для України.
- *Інформація про актуальні конкурси заявок.*

Тема 3.4. Особливості та етапи підготовки проєктної заявки на грант

- *Особливості оформлення заявки-пропозиції на грант.* Принципи написання заявок.
- *Алгоритм підготовки проєктів під гранти.* Складові елементи заявки. Анотація. Вступ. Постановка проблеми або обґрунтування потреб. Цілі і завдання проєкту. Методи. Аудиторія проєкту. Ризики. Очікувані результати. Оцінювання. План реалізації проєкту. Робочий план (графік) проєкту. Звітність і бюджет. Додатки.

МОДУЛЬ 4. ПРАКТИКУМ З НАПИСАННЯ ПРОЕКТНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ / ЗАЯВКИ

**(20 годин роботи з викладачем,
26 годин самостійної роботи)**

Метою практикума є написання проектної пропозиції в співпраці з викладачами програми та її презентація, відповідно до вимог конкурсів проєктів і грантового фінансування. Під час практикума, за допомогою викладача, слухачі опанують 9 практичних кроків написання якісної проектної заявки:

- 1) вибір конкурсу для подачі проектної заявки, ознайомлення з вимогами та визначення спроможності громади для участі у даному конкурсі (програмі);
- 2) аналіз проблемного поля – середовища проекту, визначення потреб і можливостей громади, формулювання цільової групи проекту;
- 3) формулювання цілей, завдань, продукту та результатів проекту;
- 4) побудова структурно-логічної матриці проекту;
- 5) планування ресурсів та бюджету проекту, оцінка ризиків;
- 6) побудова календарного графіка проекту;
- 7) визначення життєздатності проекту;
- 8) аналіз підготовленої проектної заявки, усунення помилок;
- 9) презентація проектної заявки.